

Uitbreiding Agriport A7 te Wieringermeer

Advies voor richtlijnen voor het milieueffectrapport

03-01-2008 / rapportnummer 2009-44

1. HOOFDPUNTEN VAN HET ADVIES

Agriport Uitbreiding Beheer BV is voornemens de bestaande projectlocatie voor grootschalige glastuinbouw Agriport A7 (Agriport 1) in de Wieringermeer uit te breiden met circa 450 netto hectare glastuinbouw.

Voor de uitbreiding Agriport A7 (Agriport 2) moet het bestemmingsplan worden gewijzigd. Voor het besluit over deze bestemmingsplanwijziging wordt de milieueffectrapportage (m.e.r.)-procedure¹ doorlopen. De gemeenteraad van Wieringermeer is het bevoegd gezag voor dit besluit.

De Commissie constateert dat de startnotitie een goede basis vormt voor het opstellen van het milieueffectrapport (MER). Zij gaat ervan uit dat de alternatieven en effecten conform de in de startnotitie aangegeven lijn worden uitgewerkt.

De volgende punten beschouwt de Commissie als essentiële informatie in het MER. Dat wil zeggen dat het MER onvoldoende basis biedt voor het meewegen van het milieubelang in de besluitvorming, als informatie ontbreekt over onderstaande punten.

- Een uitwerking van de te verwachten milieueffecten conform hoofdstuk 3 van de startnotitie.
- Uit de startnotitie spreekt een hoog ambitieniveau om maatregelen te treffen om de milieubelasting terug te dringen. Beschrijf in het MER de ambities en het effect daarvan op de vermindering van milieubelasting op gebied van:
 - energieoptimalisatie;
 - gietwatervoorzieningen;
 - afvalwaterbehandeling met de mogelijkheden voor hergebruik van het gezuiverde water.
- De uitbreiding van Agriport A7 is van invloed op het landschap. Ga in op de effecten op het landschap, met in het bijzonder aandacht voor:
 - de inpassing van de noordzijde van het plangebied;
 - de invulling van het plangebied ten westen van de A7 (deelgebied B).

In de volgende hoofdstukken geeft de Commissie in meer detail weer welke informatie in het MER moet worden opgenomen. De Commissie bouwt in haar advies voort op de startnotitie. Dat wil zeggen dat dit advies **niet** zelfstandig leesbaar is, maar in combinatie met de startnotitie moet worden gelezen.

2. ACHTERGROND EN BESLUITVORMING

2.1 Achtergrond, probleemstelling en doel

Besteed in het MER kort aandacht aan de achtergrond, probleemstelling en doel van het voornemen. De uitbreiding van glastuinbouw in het plangebied is

¹ Voor technische informatie over de m.e.r.-procedure, de rol van de Commissie, samenstelling van de werkgroep en een overzicht van de door de initiatiefnemer aangeleverde stukken wordt verwezen naar bijlage 1. In bijlage 2 is een overzicht van de inspraakreacties opgenomen.

in het Structuurplan opgenomen, deze werd echter pas voorzien in het 'tijdsbeeld 2011-2016'. Geef in het MER (kort) aan waarom het wenselijk is nu met Agriport 2 te starten.

In een eerder stadium zijn verschillende locatiealternatieven voor Agriport 2 onderzocht². Geef een korte samenvatting van het proces van de locatiekeuze en de (milieu)argumenten die daarbij een rol hebben gespeeld.

2.2 Beleidskader

In hoofdstuk 2 van de startnotitie is een samenvatting gegeven van relevant beleid en de randvoorwaarden die dit beleid stelt aan de voorgenomen activiteit. Neem dit over in het MER. Besteed daarnaast aandacht aan het klimaatakkoord dat door Rijk en gemeenten op 12 november 2007 is ondertekend. Het akkoord bevat afspraken en maatregelen op het gebied van energiebesparing, het terugdringen van de uitstoot van broeikasgassen, de overgang naar duurzame energie en het klimaatbestendig maken van Nederland.

2.3 Te nemen besluit(en)

In de startnotitie staat dat het MER wordt opgesteld voor het besluit over het bestemmingsplan. Daarbij dienen mogelijk bestemmingsplanvoorschriften te worden 'doorvertaald' in de milieuvergunningen voor de te vestigen bedrijven.

2.4 Ambitieniveau

Uit de startnotitie spreekt een hoog ambitieniveau om maatregelen te treffen om de milieubelasting terug te dringen. Beschrijf in het MER de milieumambities van de initiatiefnemer. Maak hierbij een onderscheid tussen maatregelen die reeds in Agriport 1 zijn toegepast en de ambitie voor Agriport 2 op gebied van nieuwe maatregelen.

Ga in op het ambitieniveau op gebied van energieoptimalisatie³, gietwatervoorzieningen en (collectieve) afvalwaterzuivering met de mogelijkheden voor hergebruik van het gezuiverde water.

Geef ook aan op welke wijze tuinders en derden betrokken worden bij de planvorming en hoe deze ambities geborgd kunnen worden.

Beschrijf tevens de ambities voor de inpassing van het glastuinbouwgebied. Daarbij gaat het bijvoorbeeld om beplantingen in en rondom het plangebied, realisatie van ecologische zones en oppervlaktewater. Beschrijf tevens hoe de gefaseerde vestiging van nieuwe glastuinbouwbedrijven en de uitbreiding van bestaande bedrijven zich verhoudt tot de aanleg van de inrichting. Geef dus aan of de inrichtingsmaatregelen voor vestiging van bedrijven gelijktijdig of achteraf worden gerealiseerd. Hierbij wordt aangeraden om aan te geven welke partijen verantwoordelijk zijn voor de realisatie van de inrichtingsmaatregelen. Dit geldt zowel voor deelgebied A als deelgebied B van het plangebied.

² Milieueffectrapport SMB Structuurplan Wieringermeer, Arcadis, juni 2006.

³ Hierbij kan ook aandacht aan het convenant tussen LTO Glaskracht en de Stichting Natuur en Milieu met als ambitie het klimaatneutraal maken van de Nederlandse glastuinbouw. Hierin is afgesproken dat in 2020 de CO₂-uitstoot is gereduceerd met 45% ten opzichte van 1990

3. VOORGENOMEN ACTIVITEIT EN ALTERNATIEVEN

3.1 Algemeen

Voor de realisatie van Agriport 1 is al veel onderzoek verricht en is inmiddels praktijkervaring opgedaan. Een evaluatierapport van Agriport 1 kan een nuttige onderbouwing van het MER voor Agriport 2 betekenen, waarbij wordt aangeraden om (waar mogelijk) gebruik te maken van kwantitatieve gegevens.

3.2 Alternatieven

De planelementen genoemd in hoofdstuk 4 van de startnotitie zijn een goed uitgangspunt voor de uitwerking van de inrichtingsalternatieven. Werk deze conform de startnotitie verder uit. Gezien het karakter van dit project, de uitbreiding van het deels gerealiseerde project Agriport 1, is het van belang dat aansluiting wordt gezocht bij Agriport 1 en de bestaande faciliteiten.

Momenteel worden de mogelijkheden voor grondwateronttrekking voor de klimaat (warmte/koude-opslag)- en gietwatervoorziening van Agriport A7 te Wieringermeer onderzocht. Voor dit project wordt tevens een m.e.r.-procedure doorlopen. Beschrijf in het MER de samenhang tussen dit en het onderhavige project en de afstemming van beide m.e.r.-procedures.

3.3 Referentie

De referentiesituatie kan conform de startnotitie worden uitgewerkt.

3.4 Meest milieuvriendelijk alternatief

Het meest milieuvriendelijke alternatief (MMA) moet:

- uitgaan van de beste bestaande mogelijkheden ter bescherming en/of verbetering van het milieu;
- binnen de competentie van de initiatiefnemer liggen.

In de startnotitie wordt een goede aanzet gegeven voor de ontwikkeling van een MMA. De Commissie adviseert om ook aandacht te besteden aan de mogelijkheden om:

- het energetisch rendement te verhogen;
- de afvalwaterverwerking te optimaliseren.

Bij de uitwerking in het MER is het van belang dat keuzeprocessen expliciet beschreven is, zodat de ontwikkeling van het MMA navolgbaar is en inzichtelijk wordt waarom elementen wel/geen onderdeel uitmaken van het MMA. De startnotitie geeft aan dat alleen wanneer elementen uit het MMA op gespannen voet staan met realiseerbaarheid of de doelstellingen van de initiatiefnemer, gekozen wordt voor een 'second best' oplossing in het voorkeursalternatief. Een ambitieuze insteek, die er om vraagt om in het MER ook goed te beargumenteren wanneer gekozen wordt voor deze 'second best' optie.

4. MILIEUASPECTEN

Dit advies sluit aan op de startnotitie. Voor de milieuaspecten die niet in dit hoofdstuk worden genoemd, kan worden volstaan met de uitwerking zoals in de startnotitie is beschreven.

Voor de beschrijving van de milieueffecten wordt geadviseerd om zoveel mogelijk gebruik te maken van de ervaringen met Agriport 1, waarbij de voorkeur uitgaat naar kwantitatieve gegevens.

4.1 Water

Werk het aspect water conform de startnotitie uit. Maak hierbij onderscheid tussen de aanlegfase en de gebruiksfase en maak de gevolgen voor deelgebied A en deelgebied B inzichtelijk.⁴ Besteed tevens aandacht aan de watervoorziening, waterberging en piekafvoer in geval van extreme weersomstandigheden.

Beschrijf in het MER de afvoer en/of verwerking van afvalwater (huishoudelijk en proceswater) van Agriport 2 waarbij wordt ingegaan op de kwantiteit en kwaliteit van dit afvalwater. Maak onderscheid tussen de aanlegfase en de gebruiksfase⁵.

In de startnotitie wordt gesproken over een rioolwaterzuiveringsinstallatie, geef in het MER aan:

- wanneer deze gebruikt kan gaan worden;
- welk type zuiveringsbehandeling toegepast zal worden;
- wat de mogelijkheden zijn voor hergebruik van het gezuiverde water;
- hoe voorafgaand aan/zonder de realisatie van de waterzuiveringsinstallatie zal worden omgegaan met afvalwater.

4.2 Levende natuur

Werk de effecten op natuur uit conform de startnotitie paragraaf 3.7 waarbij de ligging van het plangebied ten opzichte van de Provinciale Ecologische Hoofdstructuur en Natura 2000-gebieden op een kaart is weergegeven.

In het kader van de Natuurbeschermingswet (Nbw) moet worden nagegaan of de uitbreiding Agriport A7 afzonderlijk of in cumulatie met andere activiteiten in het gebied significante gevolgen heeft voor de instandhoudingsdoelstellingen van het Natura 2000-gebied IJsselmeer.

⁴ Zie ook de inspraakreactie van het Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier (inspraakreactie nummer 9, bijlage 2) waarin aandacht wordt gevraagd voor de mogelijke gevolgen van (tijdelijke) isolatie van (delen van) het watersysteem in tijden van wateroverlast.

⁵ Indien er een situatie ontstaat waarbij bedrijven operationeel worden voordat deze zijn aangesloten op de riolering dient voor deze situatie ook de afvoer/verwerking van afvalwater beschreven.

4.3 Verkeer en vervoer

In aanvulling op de in de startnotitie aangegeven te beschrijven effecten, dient per weg in en direct liggend om het plangebied per type weggebruiker de intensiteit(toename) beschreven te worden. Hierbij dient ook de verkeerstoename als gevolg van Agriport 2 op de A7 inzichtelijk gemaakt.⁶

4.4 Hinder

Geef in het MER de functie van de in het plangebied aanwezige woningen (bewoning, bedrijfsruimte). Beschrijf hoe met het aspect hinder (bijvoorbeeld geluid) wordt omgegaan voor de in het plangebied aanwezige woningen niet zijnde bedrijfswoningen.

4.5 Landschap en Cultuurhistorie

Geef aan in hoeverre het landschap en cultuurhistorie afleesbaar zijn/blijven. Visualiseer in het MER het aanzicht bij realisatie van het voornemen, waarbij het geheel van Agriport A7 en de uitbreiding beschouwd worden. Geef hierbij ook inzicht in het aanzicht van de noordkant van het plangebied.

5. OVERIGE ONDERDELEN

5.1 Vergelijking van alternatieven

De milieueffecten van de voorgenomen activiteit en de alternatieven moeten onderling en met de referentie worden vergeleken. Doel van de vergelijking is inzicht te geven in de mate waarin, dan wel de essentiële punten waarop, de positieve en negatieve effecten van de voorgenomen activiteit en de alternatieven verschillen. Bij de vergelijking moeten de doelstellingen en de grens- en streefwaarden van het milieubeleid worden betrokken.

5.2 Leemten in milieu-informatie

Het MER moet aangeven over welke milieuaspecten geen informatie kan worden opgenomen vanwege gebrek aan gegevens. Deze inventarisatie moet worden toegespitst op die milieuaspecten, die (vermoedelijk) in verdere besluitvorming een belangrijke rol spelen, zodat kan worden beoordeeld wat de consequenties moeten zijn van het gebrek aan milieu-informatie. Beschrijf:

- welke onzekerheden zijn blijven bestaan en wat hiervan de reden is;
- in hoeverre op korte termijn zou kunnen worden voorzien in de leemten in informatie;
- hoe ernstig leemten en onzekerheden zijn voor het te nemen besluit.

⁶ Hier wordt tevens in een inspraakreactie van Rijkswaterstaat om gevraagd (inspraakreactie nummer 1 in bijlage 2).

5.3 Evaluatieprogramma

Bij vaststelling van het bestemmingsplan moet worden aangegeven op welke wijze en op welke termijn een evaluatieonderzoek verricht zal worden om de voorspelde effecten met de daadwerkelijk optredende effecten te kunnen vergelijken en zo nodig aanvullende mitigerende maatregelen te treffen. Het verdient aanbeveling, dat in het MER al een aanzet tot een programma voor dit onderzoek gegeven wordt, omdat er een sterke koppeling bestaat tussen onzekerheden in de gebruikte voorspellingsmethoden, de geconstateerde leemten in kennis en het te verrichten evaluatieonderzoek.

5.4 Samenvatting van het MER

De samenvatting is het deel van het MER dat vooral wordt gelezen door besluitvormers en insprekers. Daarom verdient dit onderdeel bijzondere aandacht. De samenvatting moet als zelfstandig document leesbaar zijn en een goede afspiegeling zijn van de inhoud van het MER.

BIJLAGE 1: Projectgegevens

Initiatiefnemer: Agriport Uitbreiding Beheer BV

Bevoegd gezag: Gemeenteraad Wieringermeer

Besluit: wijziging bestemmingsplan

Categorie Gewijzigd Besluit m.e.r. 1994: C11.3

Activiteit: uitbreiding van de bestaande projectlocatie voor grootschalige glastuinbouw Agriport A7 met circa 450 netto hectare glastuinbouw

Betrokken documenten:

De Commissie heeft de volgende documenten betrokken bij haar advisering:

- Structuurplan Gemeente Wieringermeer 2006-2016, gemeente Wieringermeer, juli 2006;
- Beeldkwaliteitsplan bij het Structuurplan Wieringermeer, gemeente Wieringermeer, juni 2006;
- Nota van Uitgangspunten, gemeente Wieringermeer 2007.

De Commissie heeft kennis genomen van de inspraakreacties en adviezen, die zij van het bevoegd gezag heeft ontvangen. Dit advies verwijst naar een reactie als die nieuwe inzichten naar voren brengt over specifieke lokale milieumstandigheden of te onderzoeken alternatieven.

Procedurele gegevens:

aankondiging start procedure in de Wieringermeerbode, op 2 november 2007

advies aanvraag: 25 oktober 2007

ter inzage legging: 5 november 2007 tot en met 14 december 2007

richtlijnenadvies: 3 januari 2008

Werkwijze Commissie bij richtlijnenadvies:

In dit advies geeft de Commissie aan welke onderwerpen naar haar mening behandeld dienen te worden in het MER en met welke diepgang. De Commissie neemt hierbij de starnotitie is als uitgangpunt.

Samenstelling van de werkgroep:

Per project stelt de Commissie een werkgroep samen. De werkgroepsamenstelling bij het onderhavige project is als volgt:

dr.ir. J. Hoeks

drs. L. Oprel

drs. L. van Rijn-Vellekoop (voorzitter)

drs. F.H. van der Wind (secretaris)

ir. J.H. de Zeeuw

BIJLAGE 2: Lijst van inspraakreacties en adviezen

1. Ministerie van Verkeer en Waterstaat, Directie Noord-Holland, Haarlem
2. J.R. Bos, Wieringerwerf
3. A. Voogt, Slootdorp
4. Milieufederatie Noord-Holland, Zaandam
5. Vereniging Buren van Agriport A7, Wieringerwerf
6. LTO Noord Noord-Holland, Haarlem
7. DAS rechtsbijstand namens F.G. Amsing en K. Amsing-Tiel, Middenmeer
8. N.J.J. Sijm en G. Sijm-Kalk, Middenmeer
9. Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier (conceptbrief), Edam

Advies voor richtlijnen voor het milieueffectrapport Uitbreiding Agriport A7 te Wieringermeer

Agriport Uitbreiding Beheer BV is voornemens de bestaande projectlocatie voor grootschalige glastuinbouw Agriport A7 (Agriport 1) in de Wieringermeer uit te breiden met circa 450 netto hectare glastuinbouw. Hiervoor zal het bestemmingsplan moeten worden gewijzigd. Voor het besluit over deze bestemmingsplanwijziging wordt de milieueffectrapportage (m.e.r.)-procedure doorlopen. De gemeenteraad van Wieringermeer is het bevoegd gezag voor dit besluit.

ISBN: 978-90-421-2277-2